

Na osnovu člana 15. stav 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/02), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine na 26. sjednici održanoj 30. septembra 2003. godine donijelo je

ODLUKU O MJERAMA ZA SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE TRIHINELOZE ŽIVOTINJA

Član 1.

Ovom odlukom se propisuju mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze životinja.

Član 2.

U cilju mjera za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze životinja obavezna su dijagnostička ispitivanja domaćih, divljih svinja i drugih životinja na trihinelozu u slijedećim slučajevima:

1. za javnu potrošnju na svim klaonicama pod nadzorom službenog veterinara;
2. pregled mesa svinja kod klanja za potrebe vlastitog domaćinstva je obavezan pa su stoga vlasnici životinja, čije je meso namijenjeno potrošnji u vlastitom domaćinstvu, dužni prijaviti nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji najkasnije 24 sata prije klanja;
3. radi stepena raširenosti trihineloze kod divljih sisara, organizacije koje gazduju lovištima, odnosno organizuju lov, dužne su da odstrijeljene mesojede i svaštojede podvrgnu pregledu na trihinelozu;
4. pregled mesa konja.

Član 3.

Dijagnostičko ispitivanje životinja na trihinelozu vrši se:

- 1) serološkim ispitivanjem Enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA);
- 2) utvrđivanjem larvi parazita u uzorcima tkiva (biopsija).

Poslije klanja životinje ili uginuća životinje, prilikom pregleda na trihinelozu koriste se slijedeće metode:

- 1) trihinoskopija ili kompresija;
- 2) vještačka digestija.

Način uzimanja uzoraka, postupak utvrđivanja larvi trihinele nalazi se u uputstvu o načinu i postupku utvrđivanja prisustva larvi trichinella spiralis u mesu svinja, konja i divljači i proizvoda od mesa svinja, konja i divljači koji je sastavni dio ove odluke.

Član 4.

Smatra se da je trihinelozom zahvaćeno ono dvorište ili uzgoj u kojem se utvrdi prisustvo uzročnika jednom od pretraga iz člana 3. ove odluke i u slučajevima oboljenja ljudi.

Član 5.

Sumnjivim na trihinelozu smatraju se životinje kod kojih se serološkim testom (ELISA) dobije pozitivna reakcija. Inficiranim se smatraju one životinje kod kojih se direktnim putem u uzorcima tkiva (biopsija) utvrdi prisustvo larvi parazita. Dijagnoza se obavezno potvrđuje jednom od propisanih metoda za utvrđivanje trihineloze poslije klanja životinje ili uginuća životinje.

Član 6.

Sumnjive i inficirane životinje smatraju se trihineloznim i na njih se primjenjuju mjere iz ove odluke. Životinje iz stava 1. ovog člana moraju se trajno obilježiti i ne mogu se otuđivati. Način obilježavanja mesa koje je pregledano na trihinelu nalazi se u aneksu I koji je sastavni dio ove odluke.

Član 7.

Trihineloznim područjem smatraju se epizootiološka područja sa učestalom pojavom ove bolesti kod svinja i drugih domaćih i divljih životinja.

Član 8.

Ako je u određenom dvorištu ili uzgoju utvrđena trihinelozna ili sumnja na trihinelozu službeni veterinar naredit će jednu ili više slijedećih mjera:

1. zabranu kretanja ili stavljanja u promet životinja izvan dvorišta ili objekta;
2. označavanje svih životinja posebnim usnim markicama s oznakom "T";
3. pregled svih životinja na trihinelozu serološkom pretragom;
4. klanje svih svinja kod kojih je utvrđena *Trichinella spiralis* u roku od 30 dana u registrovanoj klaonici koju odredi veterinarski inspektor, uz obavezan pregled mesa metodom digestije;
5. neškodljivo uklanjanje mesa i proizvoda od mesa životinja kod kojih je utvrđena trihinelozna kuhanjem ili sterilizacijom dok se ne raspadnu mekani dijelovi, suhom destilacijom, hemijskim postupcima ili spaljivanjem;
6. zaplijena i obavezan pregled na trihinelozu svih zatečenih količina mesa i drugih proizvoda porijeklom od mesa svinja i drugih domaćih i divljih životinja;
7. deratizacija i čišćenje dvorišta i objekta;
8. sakupljanje i neškodljivo uklanjanje spaljivanjem uginulih glodara u dvorištu ili objektu;
9. zabranu držanja i proizvodnje svinja i drugih domaćih i divljih životinja na određeno vrijeme;
10. osiguranje zoohigijenskih uvjeta držanja i uzgoja životinja i zaštita objekta od ulaska glodara.

Član 9.

U slučajevima upućivanja na klanje životinja iz trihinelozom zaraženog ili sumnjivog dvorišta ili objekta u uvjerenju o zdravstvenom stanju životinja upisuje se crvenim slovima "SUMNJA NA TRIHINELOZU".

Član 10.

U zaraženom području službeni veterinar naredit će jednu ili više slijedećih mjera:

1. popis životinja;
2. utvrđivanje epizootiološkog stanja, porijeklo bolesti i puteve njenog širenja;
3. zabranu izdavanja uvjerenja o zdravstvenom stanju životinja u slučajevima kada se životinje upućuju na klanje iz člana 8. tačka 3. ove odluke;
4. serološko pretraživanje životinja (Elisa test);
5. zabranu klanja životinja za potrebe vlastitog domaćinstva osim klanja u registrovanim objektima za klanje;
6. zabranu održavanja sajmovi i svih oblika sakupljanja ili dopreme životinja u cilju prodaje;
7. zabranu korištenja mesa divljih životinja;
8. obaveznu i sistematsku deratizaciju svih dvorišta, objekata, skladišta, vodotokova i deponija smeća;
9. zabranu ispaše ili žirenja;
10. određivanje i osiguravanje odlagališta i deponija smeća;

11. neškodljivo uklanjanje mesa i proizvoda od mesa životinja kod kojih je utvrđena trihinelozu kuhanjem ili sterilizacijom dok se ne raspadnu mekani dijelovi, suhom destilacijom, hemijskim postupcima ili spaljivanjem;
12. obavezno sakupljanje i neškodljivo uklanjanje lešina uginulih štakora, ostalih glodavaca i divljih životinja, te uginulih pasa i mačaka;
13. zabranu upotrebe neprokuhanih pomija u ishrani životinja;
14. edukacija imaoaca i držaoca životinja o okolnostima širenja trihineloze i opasnosti za zdravlje ljudi.

Član 11.

Kada se utvrdi trihinelozu životinja službeni veterinar je dužan obavijestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta koji će mjesečnim izvještajem obavještavati Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine o broju oboljelih životinja.

Član 12.

Radi sprečavanja pojave i širenja trihineloze imaoци životinja dužni su:

1. provesti sve propisane mjere i osigurati zoohigijenske uvjete za uzgoj i proizvodnju životinja;
2. redovno provoditi sve mjere za sistematsko uništavanje i uklanjanje izvora i prenosnika bolesti;
3. obavljati pregled mesa na *Trichinella spiralis* kada vrše klanje životinja za potrebe vlastitog domaćinstva;
4. u svim slučajevima utvrđivanja trihineloze u dvorištu ili objektu provesti sve mjere propisane članom 8. ove odluke, s tim da troškove naređenih mjera snosi imalac životinja, ako sredstva nisu obezbijeđena iz drugih izvora.

Član 13.

Smatra se da je trihinelozu prestala u zaraženom dvorištu ako su provedene sve mjere iz člana 8. ove odluke, uključujući deratizaciju, čišćenje i dezinfekciju.

Član 14

Slobodnim od trihineloze smatra se epizootiološko područje na kojem tokom dvije prethodne uzastopne godine nije utvrđen niti jedan slučaj trihineloze.

Član 15.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

VM broj 245/03
30. septembra 2003. godine
Sarajevo
Predsjedavajući
Vijeća ministra BiH
Adnan Terzić, s. r.

UPUTSTVO

O NAČINU I POSTUPKU UTVRĐIVANJA LARVI *TRICHINELLA SPIRALIS* U MESU SVINJA, KONJA I DIVLJAČI I PROIZVODA OD MESA SVINJA, KONJA I DIVLJAČI

I

U cilju obezbjeđenja veće sigurnosti od nastanka infekcije ljudi trihinelozom, Ured za veterinarstvo stručnim uputstvom propisuje uvjete za preglede i način postupanja ovlaštenih institucija koje vrše pregled na prisustvo larvi *trichinella spiralis* (u daljem tekstu: trihinele) u mesu i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači u pogledu:

- a) uzoraka za pregled i metoda;
- b) oprema u zavisnosti od primjenjene metode koja je uvjetovana:
 - vrstom mesa od kojeg potječe uzorak;
 - kapacitetom klanja, odnosno
 - brojem dnevnog priliva uzoraka.
- c) stručnog osoblja za obavljanje pregleda;
- d) kontrole ispravnosti propisane opreme
- e) evidencije i načina izvještavanja o pozitivnim slučajevima kao i nadzor nad primjenom ovog stručnog uputstva.

II

Metode koje će se koristiti u pregledu mesa i proizvoda od mesa svinja, konja i divljači na prisustvo larvi trihinele su direktne parazitološke i to:

- a) metoda kompresije;
- b) spora metoda vještačke digestije pomoću termostata;
- c) brza metoda vještačke digestije zbirnih uzoraka pomoću termostata;
- d) metoda vještačke digestije zbirnih uzoraka pomoću stomaher uređaja (postupak sedimentacije);
- e) metoda vještačke digestije zbirnih uzoraka pomoću stomaher uređaja (postupak filtracije);
- f) metoda vještačke digestije zbirnih uzoraka pomoću magnetne mješalice;
- g) metoda vještačke digestije pomoću uređaja Trihomatik 35.

III

Metoda kompresije se može koristiti u klaonicama gde dnevni kapacitet ne prelazi 100 svinja odnosno za utvrđivanje prisustva larvi trihinela kod svinja u domaćinstvima, ukoliko imalac ne zahtijeva jednu od navedenih metoda digestije.

Kod metode kompresije od svake polutke svinja za ispitivanje uzima se po jedan komad mišića dijafragme (veličina lješnika), i to na prijelazu mišićnog dijela u tetivu na mjestu na kome se dijafragma vezuje za kičmu (mišići korjena dijafragme). Od svakog komada treba uzeti po 14 odsječaka (ukupno 28) veličine zrna ovsa.

Ako na polutkama nedostaje dijafragma, uzorci se uzimaju od jezika ili podjezične muskulature, a ako i to nedostaje onda od muskulature za žvakanje i pregleda se ukupno 56 isječaka veličine zrna ovsa od svake svinje.

Ukupan broj isječaka koje jedno lice može maksimalno da pregleda u toku radnog vremena iznosi za:

- trihineloskop sa ekranom 1400 ;
- stereomikroskopom 700;
- mikroskop-trihineloskop 280.

Trihineloskopski pregled 28 isječaka (jedna svinja) treba da traje najmanje 6 minuta odnosno 12 minuta kada se od jedne svinje pravi 56 isječaka.

IV

Za utvrđivanje larvi trihinele u komadima mesa svinja odnosno mesu konja i divljači, kao i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači koristi se isključivo jedna od metoda digestije navedenih u odeljku II izuzev metode kompresije.

Za utvrđivanje prisustva larvi trihinela u mesu konja pregleda se najmanje 5gr od mišića jezika, mišića žvakača ili korjena dijafragme. Ukoliko se uzima druga muskulatura sa trupa životinje pregleda se minimalno 10gr uzorka. Za utvrđivanje prisustva larvi trihinela u mesu divljači pregleda se:

- kod divljih svinja najmanje 10gr od mišića jezika ili dijafragme;
- kod medvjeda najmanje 10gr mišića jezika, žvakaće muskulature ili korjena dijafragme.

U slučaju da kod pomenute divljači nedostaje iz bilo kojih razloga navedena muskulatura onda se pregleda minimalno 50gr uzorka od drugih mišića trupa.

Pri korištenju metode vještačke digestije zbirnih uzoraka za ispitivanje od jedne polutke svinja treba uzeti komad mesa (5gr) od korjena dijafragme. Ako je korijen dijafragme odstranjen, za ispitivanje se uzima uzorak iste veličine od jezične muskulature ili žvakaće muskulature. Od svakog uzorka (5gr) treba isjeći 1gr za ispitivanje metodom vještačke digestije zbirnih uzoraka.

U slučaju nalaza trihinele pregledom zbirnog uzorka od 100 svinja, treba ponovo uzeti uzorak od 20gr sa već pomenutih mjesta u prethodnom stavu. Svih 100 svinja se ponovo ispituje prema navedenim metodama vještačke digestije zbirnih uzoraka u grupama od po pet svinja. Uzorci od 5 svinja po 20gr predstavljaju zbirni uzorak od 100gr. Ako se otkrije trihinela u jednom uzorku od 5 svinja, iz te grupe treba uzeti po 20gr uzorka mišića od svake svinje (trupa) i ispitati ih do konačne identifikacije trupa životinje metodom vještačke digestije. Prilikom pregleda mesa svinje u komadima uzorci se uzimaju od svakog komada mesa, i to po 5gr od skeletne muskulature bez masnog tkiva blizu kosti ili tetiva, od kojih se najmanje po 2gr (zbirno 100gr) ispituje metodom vještačke digestije.

Kod pojedinačnih pregleda proizvod od mesa (kobasice, sušeno meso, suha slanina i dr.), uzorci se uzimaju:

- a) na svakih 50kg kobasice po jedan zbirni uzorak 500gr;
- b) od svakog komada suhog mesa po 40gr pored kostiju ili tetiva;
- c) od svakog komada suhe slanine po 40gr mišićnog tkiva.

Proizvodi od mesa konja i divljači uzorkuju se na isti način kako je to propisano kod proizvoda od mesa svinja, kako je to navedeno u prethodnom stavu.

Kritične tačke od značaja za pravilno izvođenje pregleda mesa digestijom na prisustvo trihinele u pogledu samog postupka, odnosno opreme dati su u Prilogu B ovog uputstva i čini njegov sastavni dio.

V

Klaonice će za pregled mesa na prisustvo larvi trihinela u mesu koristiti opremu u zavisnosti od vrste mesa od koje potječe uzorak, kapaciteta klanja, odnosno broja uzoraka i to:

- a) dnevnog kapaciteta preko 100 svinja koristi se samo jedna od metoda vještačke digestije;
- b) dnevnog kapaciteta 50-100 svinja za pregled metodom kompresije koristi se trihineloskop sa ekranom 54cm ili jedna od metoda vještačke digestije;
- c) dnevnog kapaciteta od 25-50 svinja za istu metodu kompresije koristi se stereo mikroskop ili trihineloskop sa ekranom 54cm ili jedna od metoda vještačke digestije;
- d) dnevnog kapaciteta do 25 svinja za pregled metodom kompresije koristi se mikroskop trihineloskop sa stalkom za kompresiona stakla ili mikroskop ili trihineloskop sa ekranom 54cm ili jedna od metoda vještačke digestije.

Za veterinarske institucije koje vrše preglede mesa svinja zaklanih u domaćinstvu za potrebe domaćinstva važe iste norme s tim što dnevni broj prispjelih uzoraka odgovara dnevnom kapacitetu svinja u klaonicama.

Klaonice i veterinarske institucije moraju prilagoditi broj stručnog osoblja koje vrši pregled na prisustvo larvi trihinele u mesu metodom kompresije, kapacitetu klanja obzirom na propisani broj isječaka koje može pregledati jedno lice u toku radnog vremena u zavisnosti od korištenog optičkog aparata (odjeljak III).

Oprema i hemikalije koje klaonice, odnosno veterinarske institucije moraju imati za propisno izvođenje navedenih metoda nalaze se nabrojane u Prilogu A, ovog uputstva i čine njegov sastavni dio.

VI

Optički aparati za pregled mesa svinja na prisustvo larvi trihinela su:

- a) Trihineloskop projekcione površine prečnika 54cm, sa uveličanjem od najmanje 50 puta i mogućnosti većeg uvećavanja do najmanje 80 puta,
- b) Stereomikroskop sa uveličanjem od najmanje 40 puta i mogućnosti većeg uvećavanja od najmanje 80 puta,
- c) Mikroskop-trihinoskop sa uvećanjem od 40 puta i mogućnosti većeg uvećavanja od najmanje 80 puta.

Svaki od pomenutih aparata treba da ispunjava sve tehničke uvjete koji su sadržani u pripadajućoj dokumentaciji aparata.

Klaonice, odnosno veterinarske institucije koje poseduju ili žele da nabave opremu za trihineloskopiranje koja nije navedena u ovom uputstvu, obavezne su da prije njihove upotrebe ili nabavke nabave mišljenje Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine i nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta da se ta oprema, odnosno uređaj može koristiti u navedene svrhe, kao i da se odredi maksimalan broj isječaka koje jedno lice može da pregleda u toku radnog vremena tim uređajem.

VII

Pregled uzoraka na prisustvo larvi trihinele u mesu i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači obavljaju doktori veterinarske medicine ili diplomirani veterinari.

VIII

O izvršenim pregledima na trihinelozu kod svinja vodi se uredno evidencija u knjizi evidencije o pregledu mesa na trihinelozu, na obrascu:

Red br.	Datum pregleda	Porijeklo životinje	Br.živ ili veličina zbirnog uzorka	Porijekl pozitiv. životinje	Rezult pregl. br. larvi	Potpis pregledača	Potpis odgovornog lica u nadlež- nom org.
1	2	3	4	5	6	7	8

Kod proizvoda od mesa svinja, mesa i proizvoda od mesa konja i divljači vodi se odvojena evidencija na istom obrascu.

Svaki pozitivni slučaj prijavljuje se nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta, koji dostavljaju mjesečni izvještaj o broju oboljelih životinja Uredu za veterinarstvo BiH.

Kada se utvrdi trihinelozu životinja, postupit će se u skladu sa Zakonom o veterinarstvu u BiH i odredbama Odluke o mjerama za suzbijanje trihineloze životinja.

IX

Obaveza primene odredaba ovog uputstva odnosi se na radnike u klaonicama koji su zaduženi za veterinarske preglede, odnosno stručno osoblje koje vrši pregled mesa na prisustvo larvi trihinela u mesu i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači.

Nadzor nad primjenom ovog uputstva vrše nadležni organi entiteta kao i Ureda za veterinarstvo.

PRILOG "A"
SPISAK OPREME I HEMIKA LIJA ZA PREGLED MESA NA PRISUSTVO LARVI
TRIHINELE U ZAVISNOSTI OD METODE

I

Oprema za kompresionu metodu

- Kompresiona stakla, dvije staklene ploče od kojih je jedna podijeljena (obilježena) na jednaka polja,
- krive makaze;
- pinceta;
- nož za uzimanje uzoraka;
- posuda sa numerisanim pregradama za pojedinačno uzimanje uzoraka na liniji klanja.

II

Oprema za digestivne metode

- nož za uzimanje uzoraka,
 - posuda sa numerisanim pregradama za pojedinačno uzimanje uzoraka na liniji klanja,
 - pipeta,
 - Erlenmajer boca od 3 litra sa zapušačem od gume ili papirne vate,
 - Lijevak za odvajanje kapaciteta od 2 litra,
 - Metalni stoni stativ sa postoljem, profila oko 28cm dužine metalne šipke 80cm visine,
 - Prsten (držač lijevka) od 10 do 11 cm sa postoljem za stativ,
 - Magnetni štapić dužine oko 5cm,
 - Staklena čaša kapaciteta 3 litra,
 - [tipaljka fiksirana na stativu pomoću dvostrukog naglavka sa hvataljkama (23 x 40mm),
 - Plastične kese kapaciteta 2 litra,
 - Dispenser ili špric od 25ml,
 - Sito otvora mreže 180-355 mikrona napravljene od nehrđajućeg materijala,
 - Lijevak dijametra ne manjeg od 12cm za prihvatanje sita,
 - Menzura ili kiveta kapaciteta 50ml,
 - Kada se koristi trihinoskop, potrebna je posuda (od akrilnog pleksigasa debljine 3mm) za otkrivanje larvi u obliku korita, slijedećeg izgleda:
 - a) Dno posude (korita) je 180 x 40mm, obilježeno na kvadrate veličine 1cm,
 - b) Stranice su 230 x 20mm,
 - c) Krajevi (ručke) su 30 x 20mm. Dno i stranice formiraju korito na krajevima a na krajevima su po dvije ručke. Gornje ivice stranice, od dna je na 7 do 9 mm visine (dubina korita). Svi dijelovi korita (posude) su pričvršćeni lijepkom,
 - Petrijeva šolja prečnika 9 cm (ako se koristi stereomikroskop) sa obilježenim dnom, kvadratnom mrežom 10x10 mm.
 - posuda zapremine 10 litara, koje služe za dekontaminaciju;
 - Germanov lijevak od 1 litra, sa filterom (prečnika 45mm);
 - filter disk, koji se sastoji od:
 - kružnog sita od nehrđajućeg materijala (čelik) otvora 35 mikrona (prečnik diska treba da je 40 mm);
 - dva gumena prstena, debljine gume 1 mm (vanjski prečnik je 45 mm, a unutrašnji je 38 mm).
- Kružno sito je postavljeno između dva gumena prstena koji su zalijepljeni dvokomponentnim lijepkom za oba materijala;
- filter pumpa,
 - plastične kese kapaciteta najmanje 80 ml,
 - mašina za zatvaranje (zavarivanje) plastičnih kesa.

III

HEMIKALIJE

Sirćetna kiselina

- kalijum hidroksid;
- koncentrovana (37%) hlorovodonična kiselina ili hlorovodonična kiselina 25% odnosno 17,5%;
- Pepsin jačine 1:10 000 NF (US nacionalna formula) što odgovara 1: 12 500 RV (Britanska farmakopeja) ili 2.000 FIP;
- ranilaza jačine 1:1.500.000 Sokslet jedinica po gramu.

PRILOG " B "

KONTROLNE KRITIČNE TAČKE KOD DIGESTIVNIH METODA

I

Sistem uzimanja uzoraka i identifikacija od koje je životinje uzet uzorak mora biti pouzdan. Proces mora obezbijediti da uzorci mase 1gr ili veći potječu od odgovarajućeg broja svinja.

II

Digestivna tečnost mora biti standardnog kvaliteta i pripremljena na takav način da ne utječe negativno na aktivnost pepsina. Najkritičniji momenat u pripremi digestivne tečnosti je dodavanje hlorovodonične kiseline u vodu prije dodavanja pepsina, a ne obrnuto, pri čemu se spriječava degradacija pepsina pri direktnom kontaktu sa kiselinom. Ostale faktore za pripremu i korištenje digestivne tečnosti (porijeklo i kvalitet pepsina, količina pepsina i HCL, odnos između uzoraka i digestivne tečnosti) treba prilagoditi uputstvima o izvođenju metoda.

III

Tokom izvođenja digestije temperaturu treba održavati na nivou 44-46°C. Viša temperatura će u manjoj ili većoj mjeri dovesti do inaktivacije pepsina, a niža temperatura usporava enzimsku reakciju. Prema tome u oba slučaja može doći do izostajanja ili smanjenja prinosa digestivovanih trihinela.

IV

Tokom digestije mišićno tkivo ne smije ostati nesvareno (to se može videti na situ). Digestija mora biti kompletna, i u slučaju kada to nije, postupak treba ponoviti, ako treba i produžiti vrijeme varenja. Ako i ovo nije efikasno, potrebno je provjeriti kvalitet pepsina.

V

Proces sedimentacije tokom propisanog vremena treba da obezbijedi maksimalan prinos larvi. Sedimentacija je po propisanom vremenu 30 minuta. Skraćivanjem ovog vremena smanjuje se prinos larvi trihinela. Preporučuje se povremeno drmanje lijevka kako bi larve sa zidova više pale na dno. Pri ispuštanju sedimenata potrebno je potpuno otvaranje slavine kako bi se izbjeglo zadržavanje larvi.

VI

Sediment mora biti dovoljno transparentan kako bi se mogle uočiti larve. Klasična mjera transparentnosti je mogućnost čitanja teksta postavljenog ispod Petrijeve šolje sa sedimentom. Digestivna tečnost koja je zamućena može dovesti do otežanog uočavanja larvi.

VII

Optika mikroskopa mora da obezbijedi uvećanje 15-40 puta. Neophodno je stalno održavanje mikroskopa, odnosno optike.

VIII

Uzorci se ne smiju distribuirati nipošto prije ispitivanja na prisustvo larvi trihinele.

IX

Mora se voditi pouzdana evidencija, što omogućava urednu identifikaciju uzoraka, odnosno trupova.

ANEKS I

Postupak sa mesom trihineloznih životinja

Kada se trihineloskopskim pregledom nađu u mesu trihinele, onda ć se, prema važećim zakonskim propisima takvo meso procijeniti kao neupotrebljivo za ishranu ljudi.

Trihinelozno meso mora da se učini neškodljivim spaljivanjem i dubokim zakopavanjem. Ne smije se dozvoliti greška da se takvo meso, ako se prethodno ne učini neškodljivim, zakopa u zemlju, jer postoji mogućnost da se trihinele raznesu preko pacova ili drugih životinja.

Trupovi (polutke) domaćih svinja kod kojih su nađene trihinele obilježavaju se žigom u obliku trougla. Ako poslije pregleda nisu utvrđene trihinele i ako ne postoje drugi razlozi da je meso neupotrebljivo (o čemu odlučuje službeni veterinar), trupovi se obilježavaju ovalnim žigom širine 6,5cm i visine 4,5cm. Žig se stavlja na obje polovine trupa i to na:

1. plećku,
2. leđa,
3. vanjsku stranu buta,
4. glavu.

Okrugli žig (prečnika 2,5cm) sa slovom T visine 1cm u sredini žiga, stavlja se na meso svinja, divljih svinja i medvjeda koji ne sadrže trihinele. Žig se stavlja na gornji dio vanjske strane buta.